

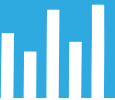
Výbor pre makroekonomické prognózy

Jún 2022

Juraj Valachy

Predpoklady prognózy

- Sankcie proti Rusku budú platné počas celého horizontu prognózy.
- Nárast cien komodít je permanentného charakteru.
- Na Slovensku ostane trvale 10 tis. utečieniek a utečencov.
- Zavedenie výdavkových limitov, že od roku 2023 sa bude štrukturálne saldo každoročne zlepšovať o 0,5 p.b. oproti NPC scenáru.
- Čerpanie prostriedkov POO sa mierne oneskorí a v tomto roku bude nižšie o cca 1,1 mld. eur. Dobejme to však v ďalších rokoch
- Základný scenár obsahuje rodinný balíček

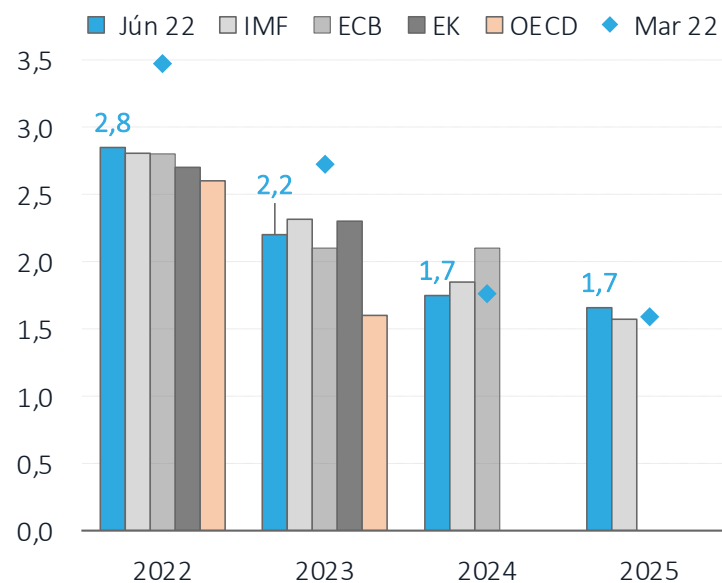
Euróza a V3 porastú pomalšie najmä od druhého kvartálu

Rast eurozóny bude do konca roka slabý

Ekonomiky V3 v Q2 klesnú a do konca roka budú rásť miernym tempom

Očakávania rastu eurozóny revidujeme nadol
(reálne HDP, medziročný rast v %)

Eurozóna v 2022

- Počítame so silným oživením služieb najmä turizmu
- Naopak, pre problémy v dodávateľských reťazoch a vysoké ceny energií budú rásť nižšie
- Celkovo predpokladáme rast 2,8 %.

Krajiny V3 v 2022

- V Q1 rástol región mimoriadne silno
- V Q2 očakávame vo všetkých krajinách QoQ pokles či stagnáciu
- Rast má byť do konca roka naďalej slabý.

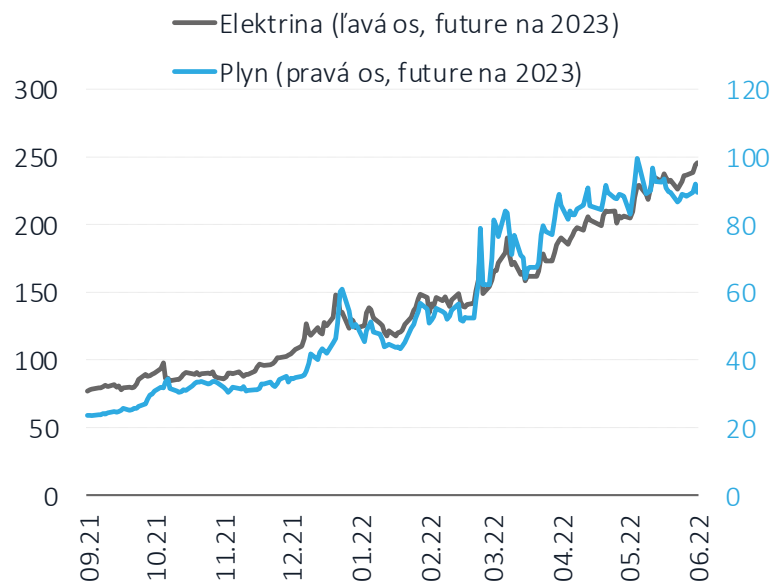
Energetické komodity nenaznačujú pokles

Od marcovej prognózy stúpila elektrina na 2023 o takmer 25 %,
plyn o 18 %

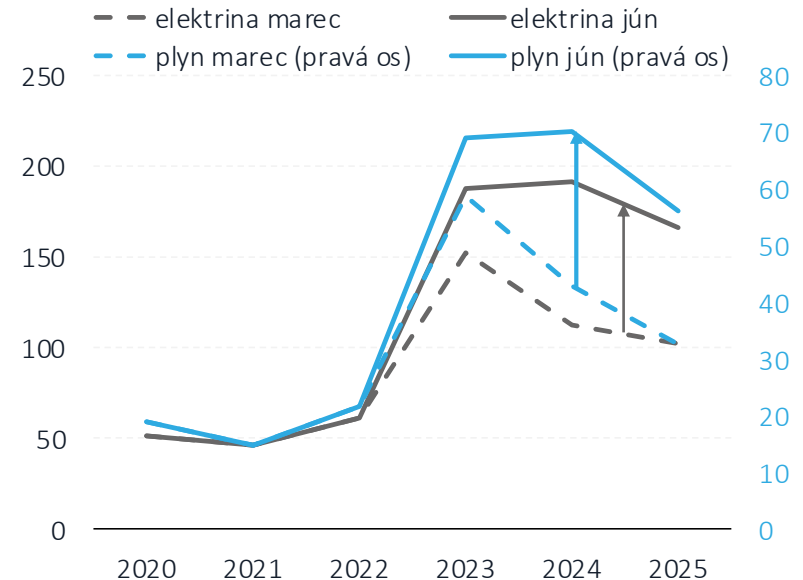
Výrazne sa zmenili očakávania na ďalšie roky smerom nahor

Ceny energií na 2023 stále rastú...
(EUR/MWh)

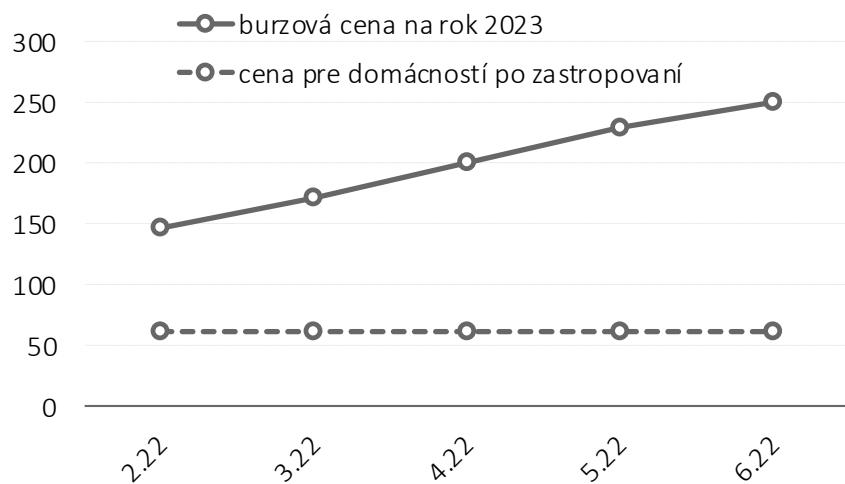
...pokles sa očakáva až v roku 2025
(EUR/MWh)

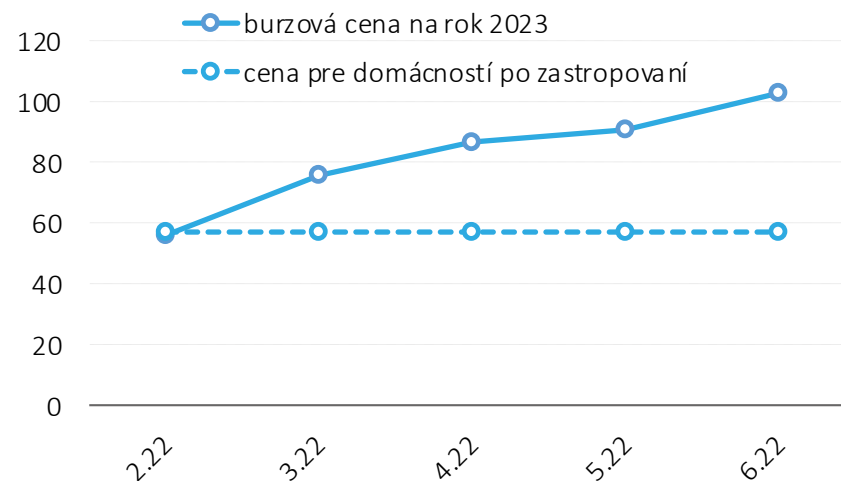
Zastropovanie cien energií zníži výdavky domácností o 3 miliardy eur za 2 roky

Ceny elektriny (EUR/MWh)

Ceny plynu (EUR/MWh)

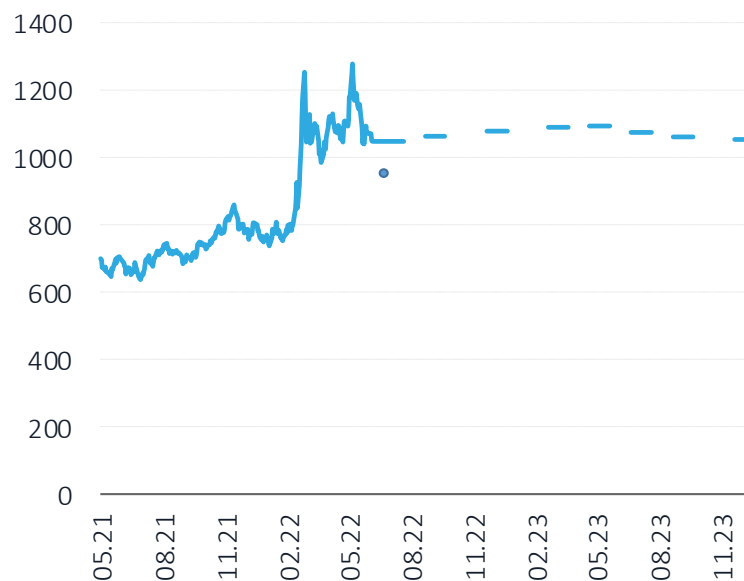
Globálne ceny neenergetických surovín sa stabilizovali a mierne poklesli

Ceny agro komodít naznačujú, že prudké medzimesačné rasty by mali v lete skončiť

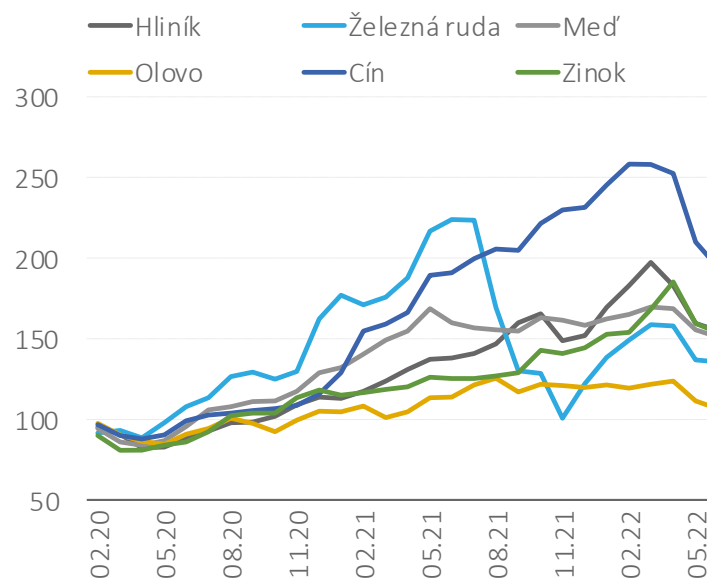
Globálne ceny priemyselných kovov sa nateraz našli svoj vrchol a klesli. Sú však stále nad úrovňou začiatku 2020

Vývoj a prognóza cien pšenice (spotové ceny + futures k 15.6)

Vývoj cien komodít (+ spotové ceny za jún)

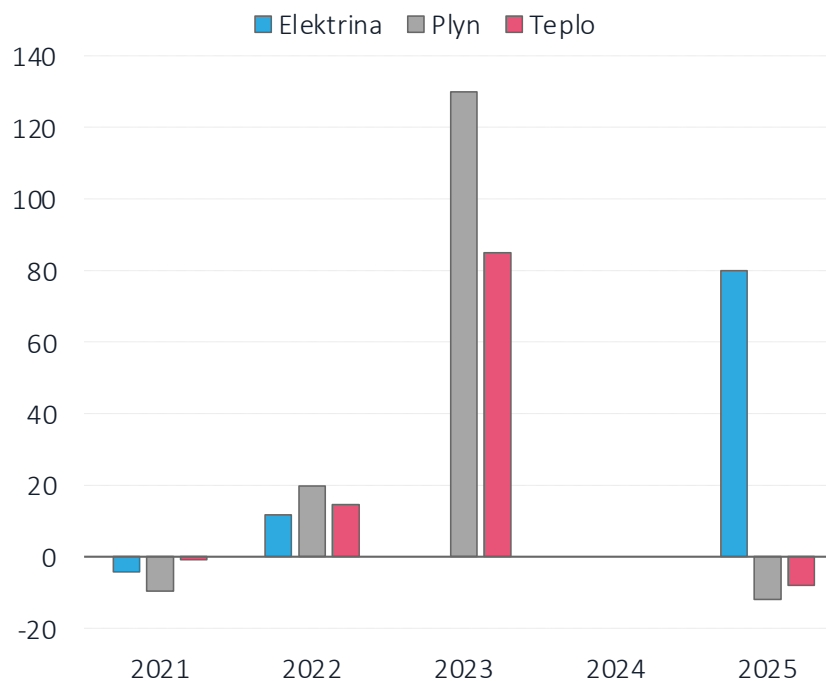
Elektrina

- Bez kompenzačných opatrení by sa ceny elektriny v budúcom roku zhruba zdvojnásobili
- Memorandum so Slovenskými Elektrárňami garantuje súčasnú cenu do roku 2024
- Po vypršaní dohody ceny elektriny pre domácnosti v roku 2025 stúpnu o cca. 80% (na základe dnešných trhových očakávaní)

Plyn

- Cena plynu na burze indikuje rast v roku 2023 o 130%, mierny pokles sa očakáva až v roku 2025
- Minister hospodárstva po zasadnutí Výboru predstavil možné riešenie vysokých cien plynu, kde sa predpokladá oveľa nižší rast cien – na úrovni 33%
- Bola by to výrazná pozitívna zmena do prognózy

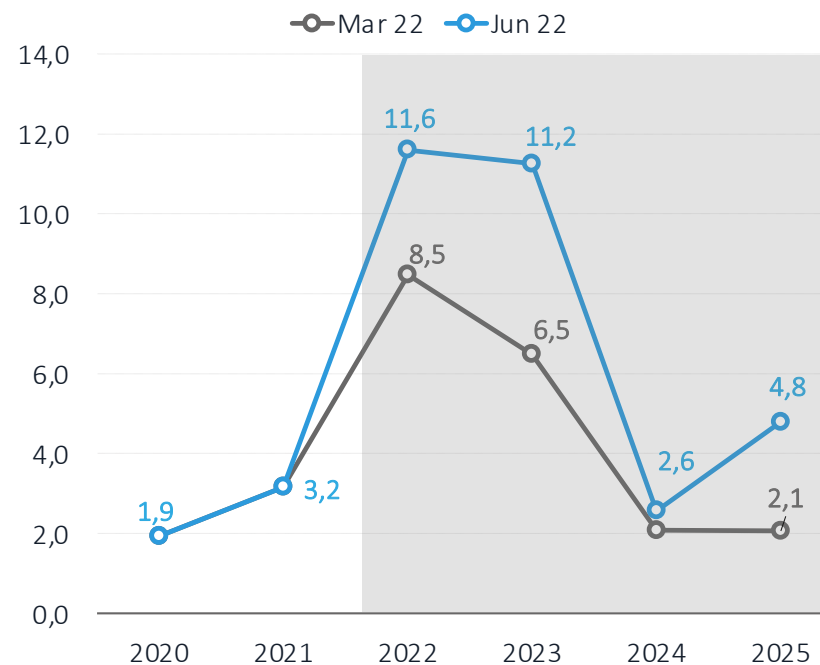
Ceny plynu a tepla v roku 2023 prudko vzrastú
(medziročný rast, v %)

Medziročné rasty zložiek inflácie

	2021	2022	2023	2024	2025
CPI	3,2	11,6	11,2	2,6	4,8
Regulované ceny	-0,6	13,6	39,1	1,1	16,0
Jadrová inflácia	3,7	11,1	5,5	2,9	2,5
Potraviny	1,9	13,5	6,4	4,9	4,5
Čistá inflácia	4,2	10,5	5,2	2,3	1,9
Pohonné hmoty	17,4	28,0	-2,6	-5,1	-2,9
Tovary	2,6	7,5	4,8	2,2	1,7
Služby	4,8	13,1	6,7	3,2	2,8

Porovnanie s predchádzajúcou prognózou (medziročný rast, v %)

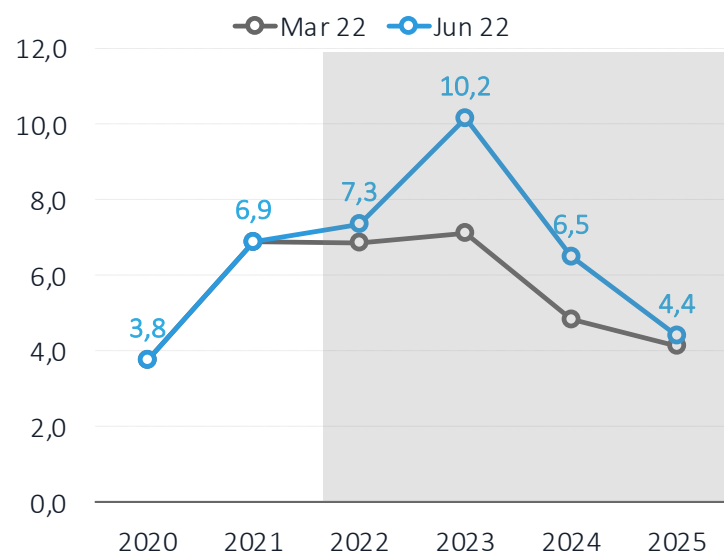
Rastúca inflácia tlačí na mzdy

2022: Rýchly rast cien sa nestihne plne pretaviť do mzdových vyjednaní.

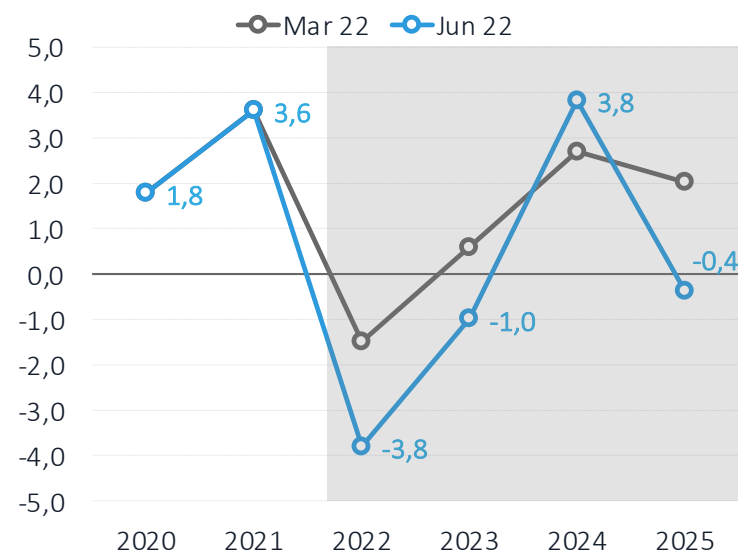
2023: Mzdy v súkromnom sektore blízko miery inflácie. Rast miezd potiahne sektor služieb

Prognóza nominálnej mzdy (medziročný rast, v %)

Prognóza reálnej mzdy (medziročný rast, v %)

Rýchlejší rast zamestnanosti v tomto roku

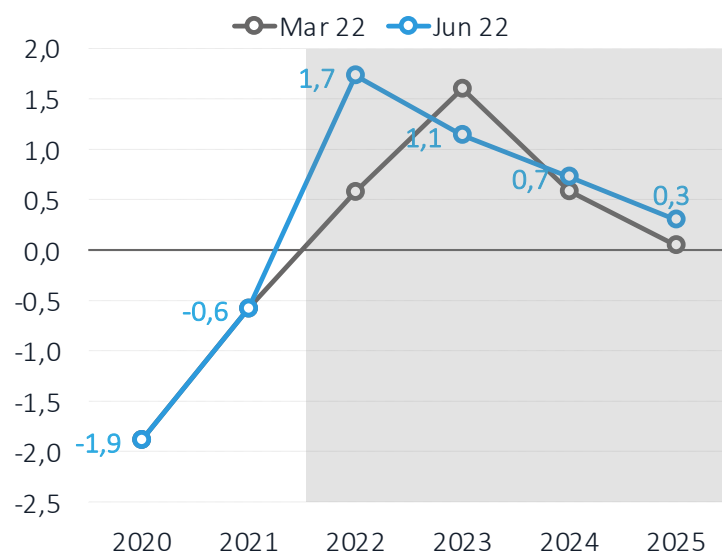
Údaje z Q1 a počet zamestnaneckých vzťahov v Q2 naznačujú silnejší rast zamestnanosti

Do konca roka bude zamestnaných 20 tisíc utečencov – trvalo ostane 10 tisíc

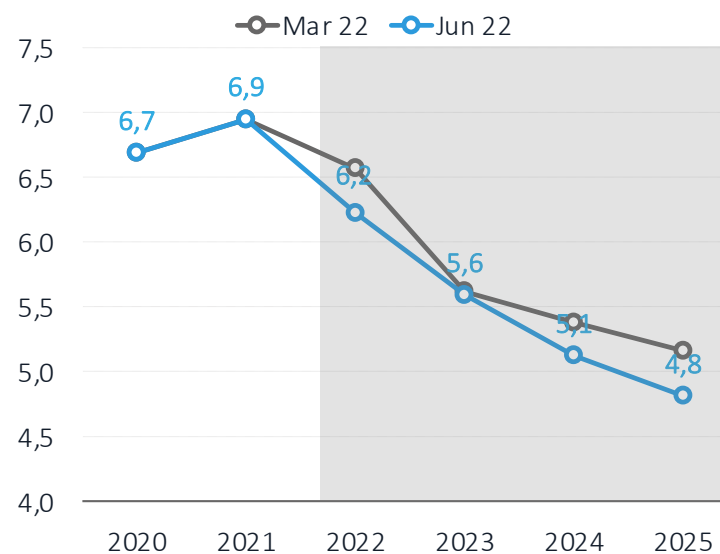
Slováci potiahnu zamestnanosť v službách a Ukrajinci obsadia dlhodobo neobsadené miesta v priemysle

Rastu zamestnanosti pomáha aj zamestnávanie utečieniek z Ukrajiny (ESA, medziročný rast, v %)

Miera nezamestnanosti sa bude blížiť k 5 % (VZPS, v %)

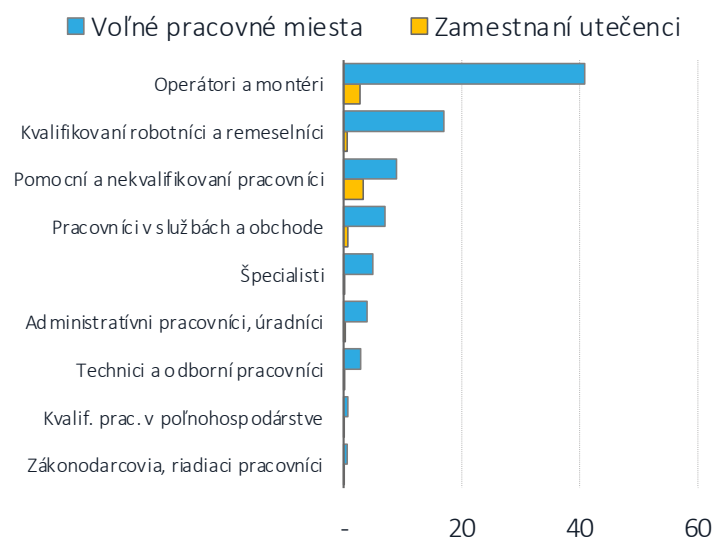

Utečenci podporia zamestnanosť

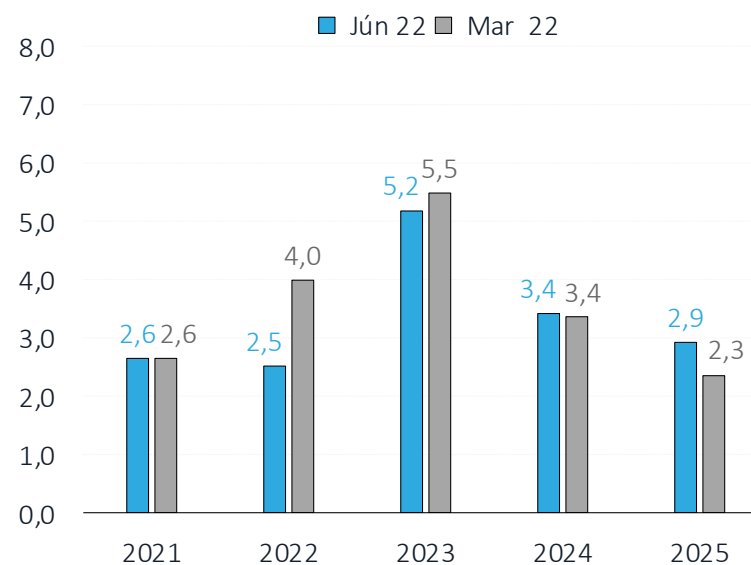
Posúvame impulz z Plánu obnovy a štrukturálnych fondov na rok 2023

Voľné pracovné miesta ukazujú priestor pre ďalšie zamestnávanie utečencov (v tis. osôb)

Impulz z čerpania POO a štrukturálnych fondov (v % HDP)

Revízia prognózy rastu HDP nadol

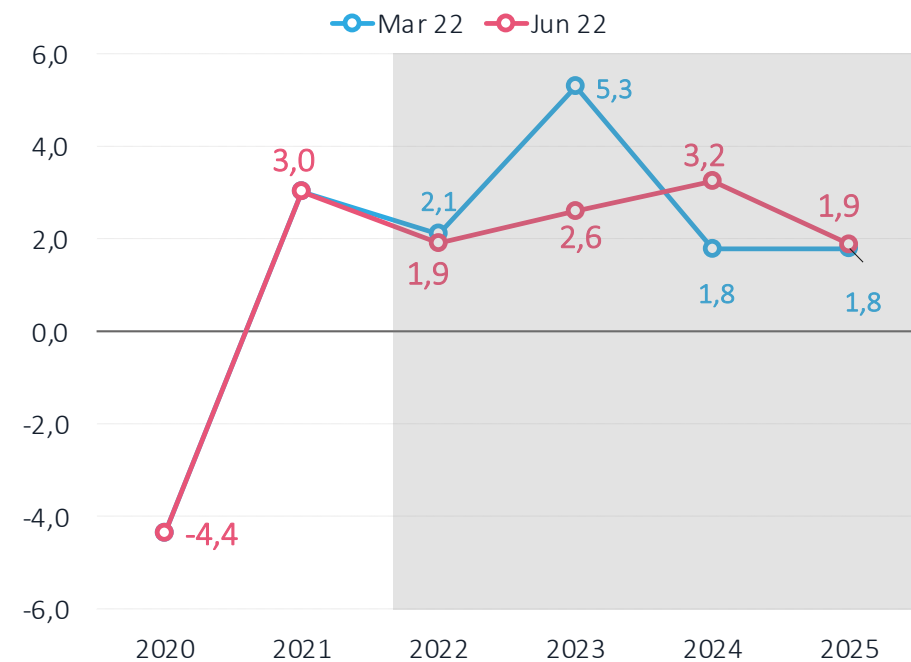
Nižšie exporty v tomto a budúcom roku

- pretrvávajúce problémy s dodávateľskými reťazcami a
- permanentné straty na outpute zahraničných partnerov budú
- Pomalšie čerpanie RRP a štrukturálnych fondov

Permanentný nárast cien energií tlačí nadol spotrebu.

Pretrvávajúca neistota ohľadom dĺžky trvania konfliktu a vplyvu potenciálneho obmedzenia dodávok kľúčových surovín.

Konflikt na Ukrajine a inflácia spomalí ekonomický rast
(medziročný rast, v %)

Rating si držíme stabilný

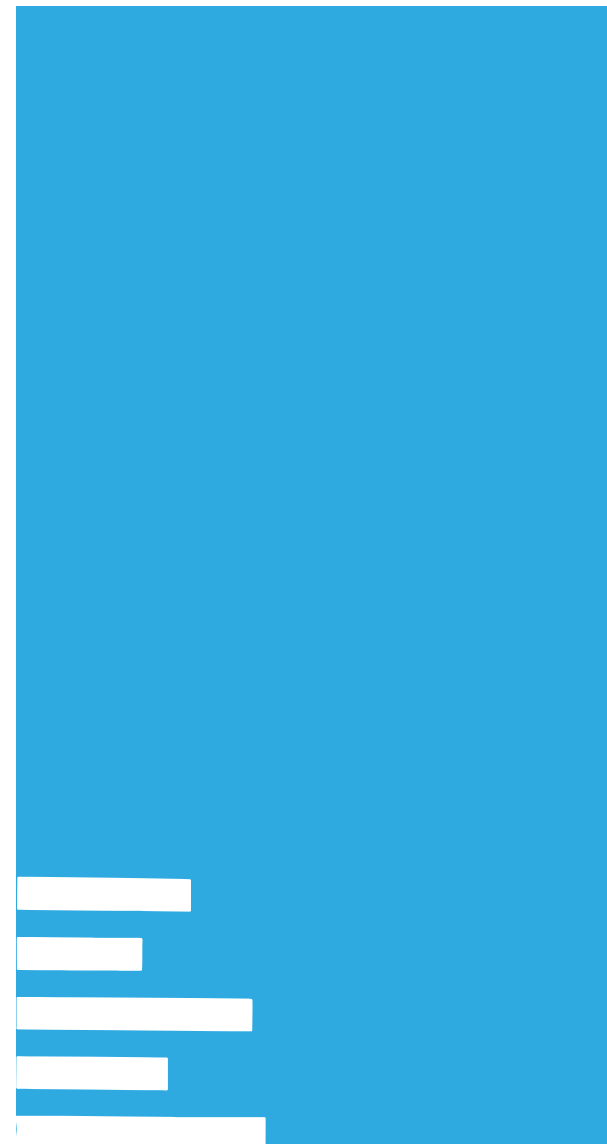

S&P			Fitch			Moody's		
Ukrajina	26.2.2022	B- Negat	Ukrajina	25.2.2022	CCC	Ukrajina	4.3.2022	Caa2 Negat
Bielorusko	5.3.2022	CCC Stable	Bielorusko	7.3.2022	CCC	Rusko	6.3.2022	Ca Negat
Rusko	8.4.2022	Default	Rusko	8.3.2022	C			
Grécko	22.4.2022	BB+ Stable	Česko	6.5.2022	AA- Negat			
			Portugalsko	6.5.2022	BBB Posit			

Výbor pre daňové prognózy

Jún 2022

Čo je nové na príjmoch?

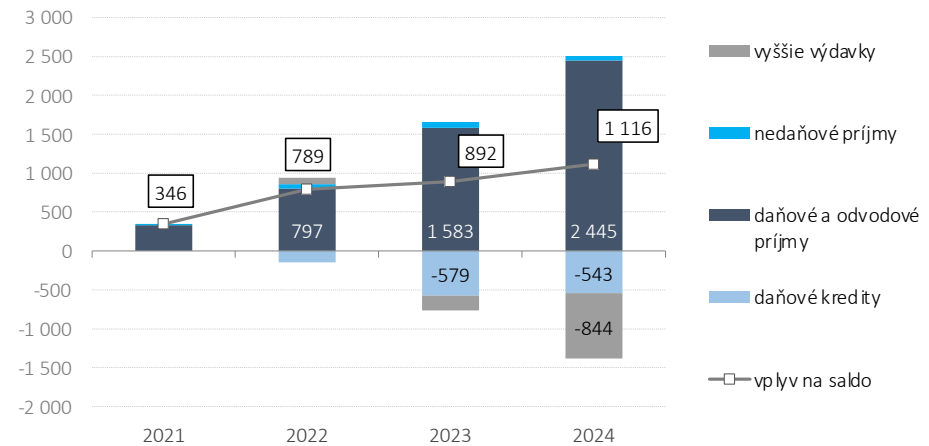

- **Nová makroekonomická prognóza:** vyššie rasty cien a zahrnutie balíka rodinnej politiky
- **Aktualizácia Plánu obnovy:** zrealnenie profilu čerpania na základe výziev, celkový objem ostáva nezmenený
- **Aktualizované údaje za daňové príjmy:** stabilná efektivita pri DPH a prvé daňové priznania za firemnú daň 2021
- **Legislatíva:** Rodinný balík zahrnutý aj v daniach aj v makre, kompenzačné opatrenia informatívne
- **Príjmy za štátne podniky:** kombinácia geopolitických rizík a zmien v regulácií

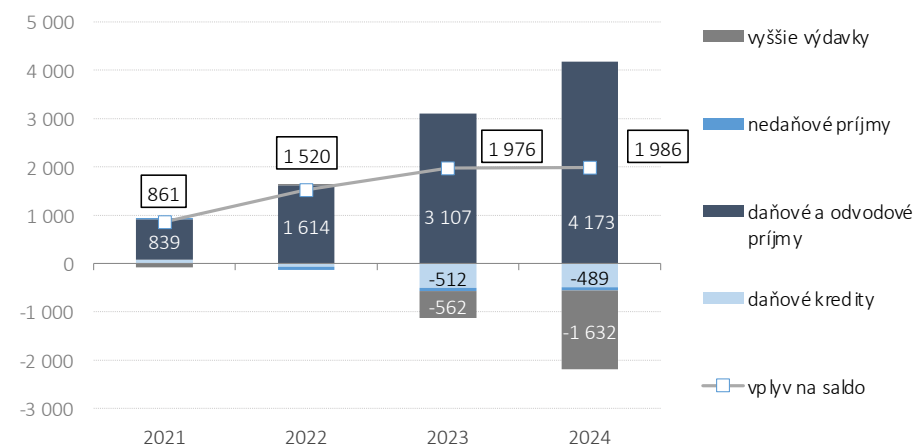
Prognóza výboru vs. marec a rozpočet

- Čistý vplyv oproti prognóze je výrazný: +0,9 mld. voči marcu a 2 mld. voči rozpočtu na rok 2023
- Výraznejšie rasty príjmov aj kvôli inflácii, ale tá má protistranu aj na výdavkoch
- Vyššie príjmy sú čiastočne prechodný jav → kým ich nekompensujú valorizované dôchodky a iné rastúce výdavky, ktoré v prognóze nie sú zahrnuté
- Prognóza výdavkov výboru je len časť celku – cca 20% -25%, na príjmoch je pomer okolo 90%

Rozdiel oproti marcovému výboru (v mil. eur)

... a oproti rozpočtu (v mil. eur)

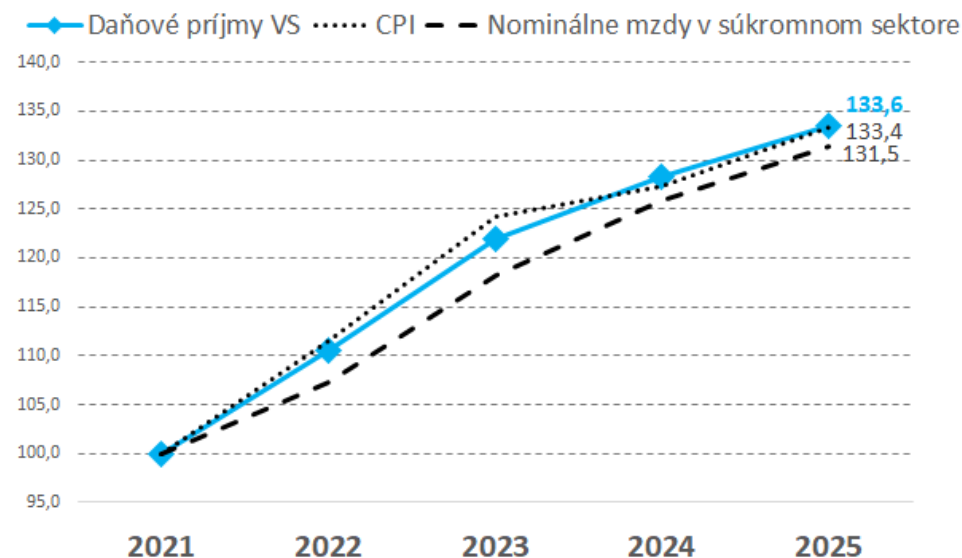

„Nadpríjmy“ nevytvárajú extra priestor pre nové politiky

- Mnoho výdavkov je naviazaných práve na vývoj inflácie (tovary a služby, transfery) resp. vývoj miezd v súkromnom sektore (platy vo verejnej správe)
- Legislatívny rámec limituje výdavky - schválené výdavkové limity a ústavná požiadavka mať vyrovnaný rozpočet v roku 2024
- Nové politiky si budú vyžadovať nové kompenzačné opatrenia

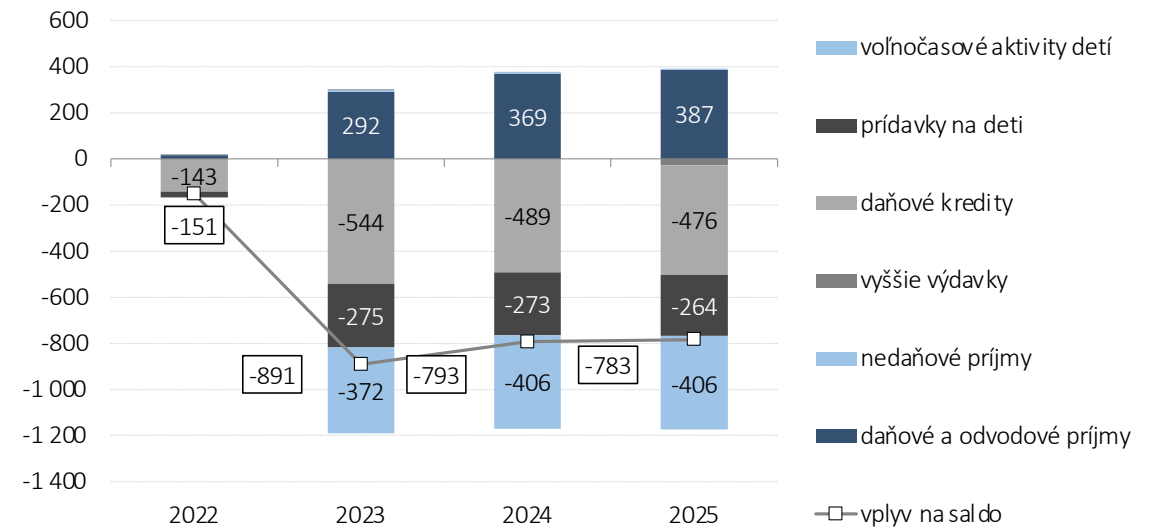
Kumulatívny rast daňovo-odvodových príjmov vs. vybrané makrofundamenty (index, 2021=100)

Vplyv zahrnutia rodinného balíka

- Zvýšené výdavky okolo 1,1 mld. ročne
- Celkový vplyv na verejné financie okolo 0,8 mld. eur
- Cez mierny nárast inflácie po zahrnutí rodinného balíčka sa zvýši aj valorizácia dávok na rok 2025

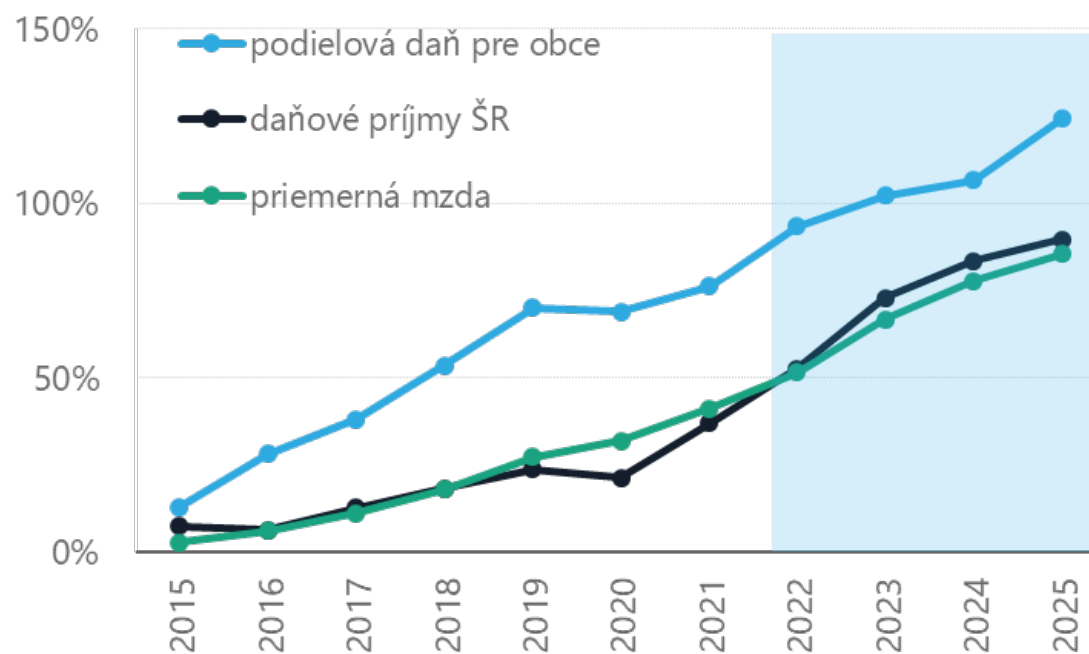
Rozdiel oproti scenáru bez balíka (v mil. eur)

Vývoj príjmov verejnej správy a priemernej mzdy

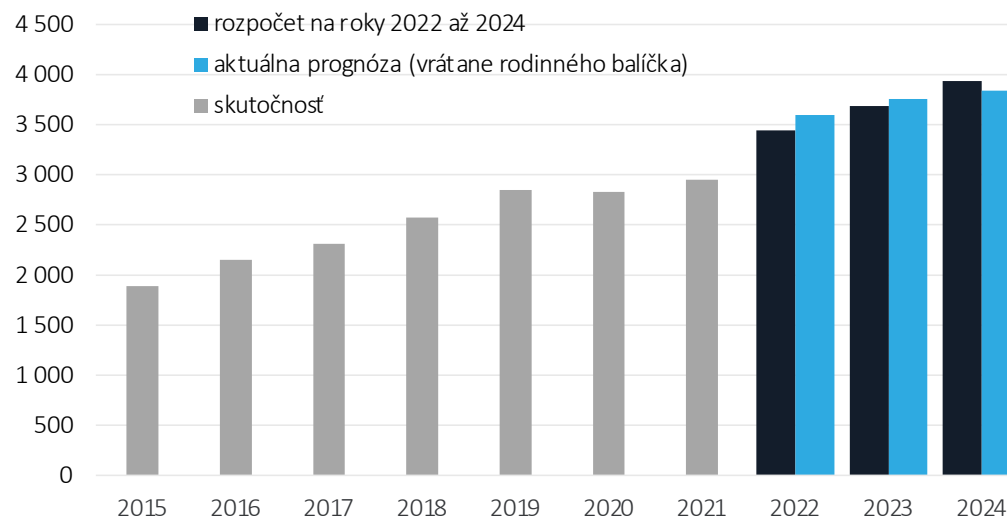
Kumulatívny rast príjmov DPFO (obce), príjmov štátneho rozpočtu a rastu priemernej mzdy

Hotovostné príjmy samospráv

Hotovostné príjmy VÚC a obcí od 2015 (v tis. eur)

Firemná daň - vysoká volatilita ale aj výnosy

Údaje ešte len za 2021:

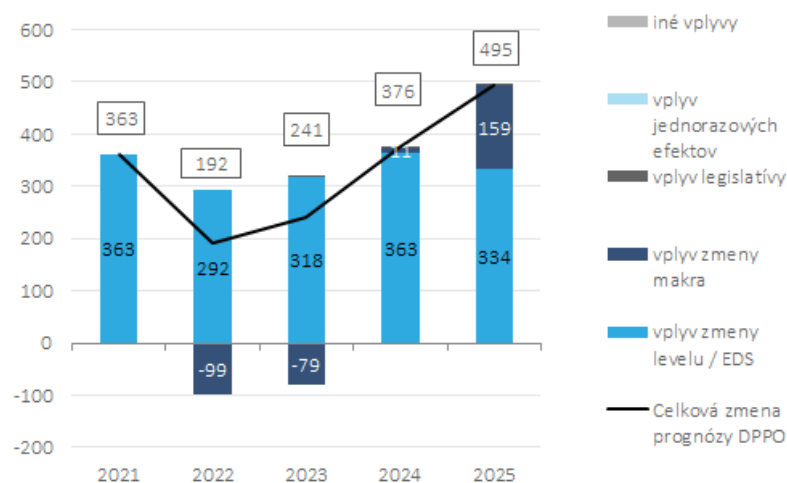
- Nárast o +363 mil. eur na základe daňových priznaní za rok 2021 sa ťahá do ďalších rokov
- 10 najvýznamnejších subjektov z 300 tis. tvorí cca 16% dane → vysoká volatilita
- Oživenie priemyslu, rekordný rok pre financie, veľké firmy pozitívne prekvapili

2022: očakávané spomalenie efektívnej daňovej sadzby zohľadňuje negatívne riziká

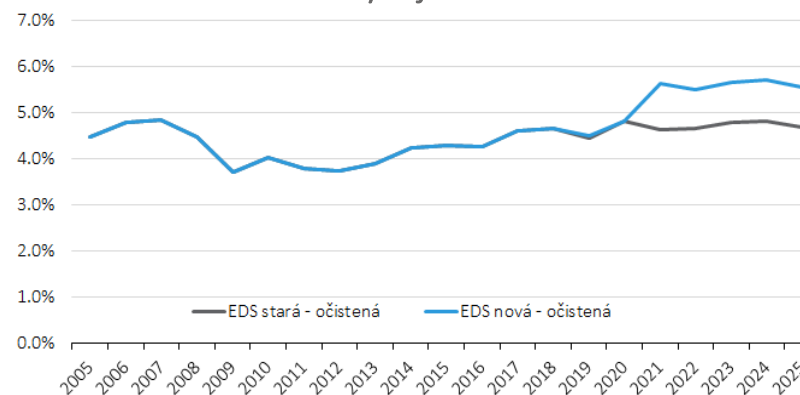
- Firms neprenášajú vysoký rast nákladov naplno do svojich cien

Pozitívny výhľad na ďalšie roky podporený aj impulzom z Plánu obnovy

Vplyvy oproti marcu (v mil. eur)

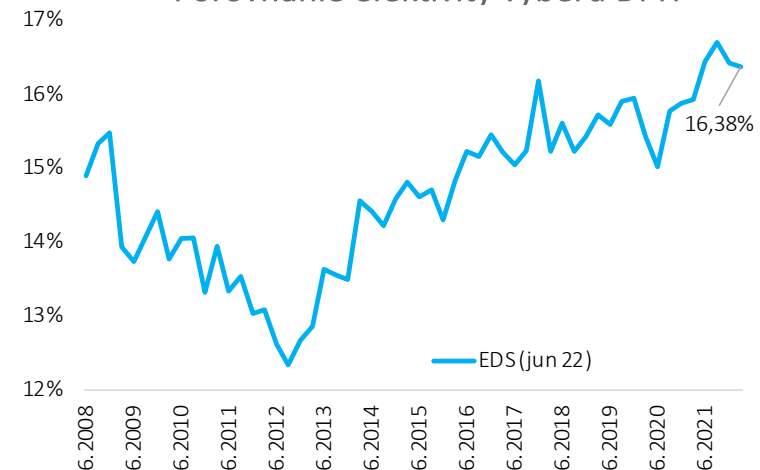
Porovnanie vývoja EDS na DPPO

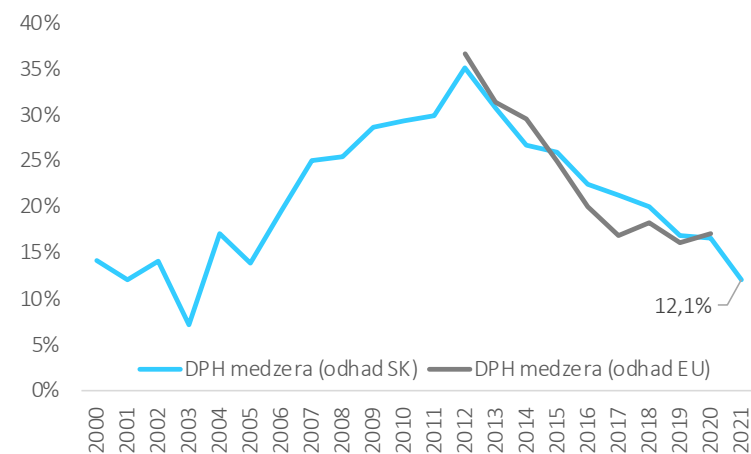
Daň z pridanej hodnoty – efektivita je rekordná

- Úrovne efektivity nad 16 % sú historické. Potvrdenie aj cez trend zatvárania daňovej medzery na DPH
- Minimálna zmena v porovnaní s marcom, stabilná úroveň
- Dôvody vysokej efektívnej daňovej sadzby predstavujú cielenejšie kontroly na aktívnych daňovníkov, viac bezhotovostných platieb
- Riziko poklesu skrz oživenie sektorov, kde boli výraznejšie úniky na DPH

Porovnanie efektivity výberu DPH

Daňová medzera na DPH

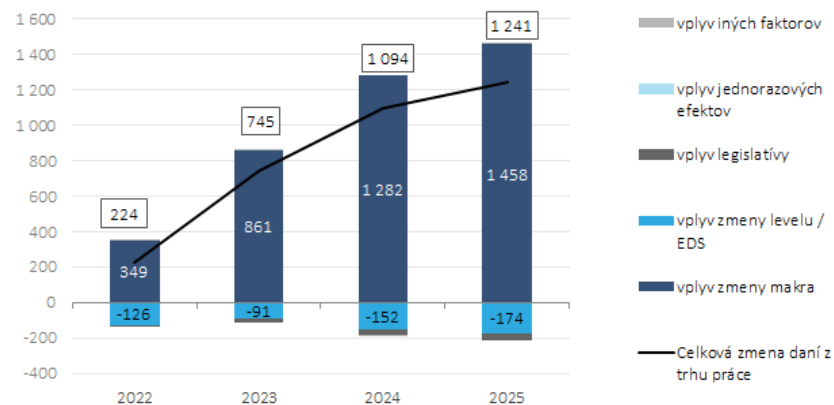

Silné rasty daní z trhu práce

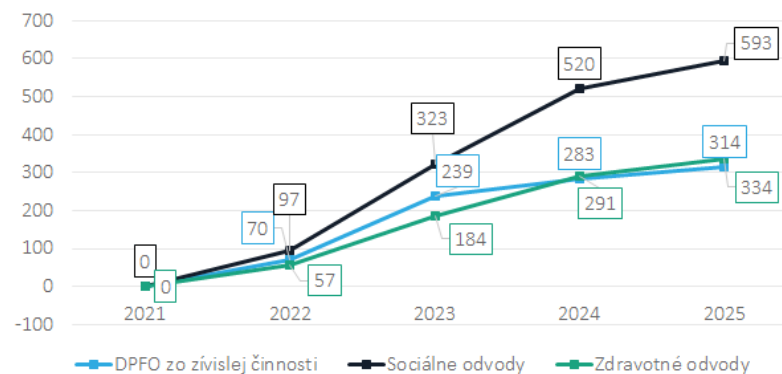
Nárasty odvodov a daní z príjmu od 0,2 až +1,2 mld.

- Silný rast tlačенý rastúcimi nominálnymi mzdami
- Výber daní a odvodov slabší v 1. kvartáli – nad úrovňou makroekonomickej bázy
- Zahrnutie novej legislatívy: zvýhodnenie sezónnych dohôd

Vplyvy oproti marcu (v mil. eur)

Dekompozícia zmeny na jednotlivé časti

ĎAKUJEME ZA POZORNOSŤ

INŠTITÚT FINANČNEJ POLITIKY

Ministerstvo financií SR

<https://www.mfsr.sk/sk/financie/institut-financnej-politiky>

FB: IFP - Institute for Financial Policy